

Spis treści

Od autora

1. OBOWIĄZKI WYNIKAJĄCE Z USTAWY O RACHUNKOWOŚCI.....	11
1.1. Założenia polityki rachunkowości	11
1.2. Wzorcowy wykaz kont	18
1.3. Omówienie przykładowego Planu Kont.....	26
1.4. Uproszczenia dla małych i średnich firm wynikające z ustawy o rachunkowości	45
2. AKTYWA TRWAŁE	49
2.1. Klasyfikacja aktywów trwałych	49
2.2. Środki trwałe i ich ewidencja.....	50
2.3. Amortyzacja środków trwałych	67
2.4. Ewidencja środków trwałych w budowie	80
2.5. Ewidencja i rozliczenie kosztów wspólnych kilku obiektów.....	85
2.6. Ewidencja wartości niematerialnych i prawnych.....	90
2.7. Ewidencja długoterminowych aktywów finansowych.....	94
3. ŚRODKI PIENIĘŻNE I RACHUNKI BANKOWE.....	111
3.1. Operacje gotówkowe.....	111
3.2. Operacje bezgotówkowe	115
3.3. Pozostałe środki pieniężne.....	120
3.4. Kredyty bankowe	126
3.5. Weksle i ich rodzaje	128
3.6. Krótkoterminowe aktywa finansowe	137
4. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA.....	143
4.1. Charakterystyka i podział rozrachunków	143
4.2. Rozrachunki z tytułu dostaw i usług	147
4.3. Rozrachunki publicznoprawne.....	158
4.4. Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	159
4.5. Rozrachunki z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.....	161
5. PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG.....	165
5.1. Rozrachunki z tytułu podatku VAT	165
5.2. Nowelizacja ustawy o podatku VAT (wybrane zagadnienia)	169
5.3. Podstawy ewidencji księgowej podatku VAT.....	186
6. PODATKI DOCHODOWE.....	208
7. OBRÓT MATERIAŁOWY.....	220
7.1. Materiały i ich klasyfikacja.....	220

7.2. Rodzaje ewidencji materiałów	223
7.3. Ceny w obrocie materiałowym	225
7.4. Ceny ewidencyjne materiałów	227
7.5. Ewidencja i rozliczenie zakupu materiałów	231
7.6. Ewidencja i rozliczenie rozchodu materiałów	240
8. OBRÓT TOWAROWY	246
8.1. Ogólna charakterystyka towarów	246
8.2. Rodzaje i formy obrotu towarowego	248
8.3. Zasady ustalania cen i marż	251
8.4. Wycena i ewidencja obrotu towarowego	254
8.5. Reklamacje towarów	260
8.6. Zakupy krajowe	264
8.7. Zakupy towarów z importu	265
8.8. Towary w przerobie	269
8.9. Sprzedaż komisowa	270
9. WYNAGRODZENIA PRACOWNICZE	273
9.1. Pojęcie wynagrodzeń i ich systemy	273
9.2. Dokumentacja wynagrodzeń	276
9.3. Ewidencja wynagrodzeń	280
9.4. Kontrakt menedżerski	292
10. ZASADY EWIDENCJI I ROZLICZANIA KOSZTÓW DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	303
10.1. Istota i klasyfikacja kosztów	303
10.2. Koszty rodzajowe i ich wpływ na wynik jednostki	307
10.3. Układ kosztów według produktów pracy	318
10.4. Charakterystyka ogólna układu funkcjonalno-podmiotowego kosztów	320
10.5. Analiza kont kosztów zespołu 5 - „Koszty wg typów działalności i ich rozliczenie”	323
10.6. Charakterystyka układu kalkulacyjnego kosztów	334
10.7. Ogólne zasady kalkulacji kosztów	337
11. ROZLICZENIA MIĘDZYKRESOWE KOSZTÓW	352
11.1. Istota rozliczeń międzykresowych kosztów	352
11.2. Czynne rozliczenia międzykresowe kosztów	354
11.3. Bierne rozliczenia międzykresowe kosztów	358
12. ANALIZA WARIANTÓW EWIDENCJI KOSZTÓW	364
12.1. Rodzaje wariantów ewidencji kosztów	364
12.2. Ewidencja i rozliczenie kosztów według wariantu I (wersja uproszczona)	367
12.3. Ewidencja i rozliczenie kosztów według wariantu II	372
12.4. Ewidencja i rozliczenie kosztów według wariantu III	375
12.5. Ewidencja kosztów zakupu	386
12.6. Konta kosztów kształtujących poziom wyniku jednostki	391
13. RACHUNEK KOSZTÓW A WYNIK JEDNOSTKI	403
13.1. Rachunek kosztów pełnych	403
13.2. Rachunek kosztów zmiennych	406
13.3. Rachunek wyników w analizie kosztów i wyniku finansowym	409
13.4. Analiza prognozy rentowności	416
14. KOSZTY W USTAWIE O RACHUNKOWOŚCI	426
14.1. Problematyka rachunku kosztów	426
14.2. Najważniejsze zmiany i tendencje nowelizacji ustawy dotyczące kosztów	430

15. EWIDENCJA PRZYCHODÓW	438
15.1. Produkty pracy i ich ewidencja	438
15.2. Ewidencja sprzedaży produktów gotowych	444
15.3. Ewidencja sprzedaży towarów	453
15.4. Ewidencja sprzedaży materiałów	457
15.5. Ewidencja pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	459
15.6. Ewidencja przychodów i kosztów finansowych	465
15.7. Rozliczenia międzyokresowe przychodów	469
15.8. Ewidencja rezerw	473
16. WYNIK FINANSOWY	475
16.1. Kategorie kształtujące wynik finansowy	475
16.2. Straty i zyski nadzwyczajne	482
16.3. Obowiązkowe obciążenia wyniku jednostki	487
16.4. Rezerwy w kategorii odroczonego podatku dochodowego	489
17. PODZIAŁ WYNIKU FINANSOWEGO	503
17.1. Kalkulacyjny sposób ustalania wyniku finansowego	503
17.2. Porównawczy sposób ustalania wyniku finansowego	507
17.3. Rozliczenie i podział wyniku finansowego	510
18. KAPITAŁY (FUNDUSZE) JEDNOSTKI GOSPODARCZEJ	528
18.1. Klasyfikacja kapitałów (funduszy) i ich ogólna charakterystyka	528
18.2. Podstawowa ewidencja kapitałów spółek	549
18.3. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	554
19. SPRAWOZDAWCZOŚĆ FINANSOWA	557
19.1. Zakres sprawozdawczości finansowej	557
19.2. Bilans jednostki gospodarczej	559
19.3. Elementy rachunku zysków i strat	562
19.4. Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym	570
19.5. Rachunek przepływów pieniężnych	570
19.6. Dodatkowe informacje i objaśnienia	572
20. ANALIZA EKONOMICZNO-FINANSOWA	574
20.1. Wskaźniki rentowności	574
20.2. Wskaźniki płynności finansowej	576
20.3. Wskaźniki szybkości obrotu	578
20.4. Wskaźniki zadłużenia	581
20.5. Wskaźniki rynku kapitałowego	584
20.6. Analiza ekonomiczna wyniku finansowego firmy	593
20.7. Analiza rachunku kosztów według miejsc ich powstawania	611
21. ZAŁĄCZNIKI - USTAWA Z DNIA 29 WRZEŚNIA 1994 R. O RACHUNKOWOŚCI	657
Załącznik nr 1	715
Wprowadzenie do sprawozdania finansowego	715
Bilans	715
Rachunek zysków i strat	718
Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym	720
Rachunek przepływów pieniężnych	722
Dodatkowe informacje i objaśnienia	725
Załącznik nr 2	729
Wprowadzenie do sprawozdania finansowego	729
Bilans	729

Pozycje pozabilansowe	731
Rachunek zysków i strat	731
Zestawienie zmian w kapitale własnym	732
Rachunek przepływów pieniężnych.....	734
Dodatkowe informacje i objaśnienia.....	736
Załącznik nr 3.....	737
Wstęp.....	737
Bilans.....	737
Pozycje pozabilansowe	740
Techniczny rachunek ubezpieczeń majątkowych i osobowych	740
Techniczny rachunek ubezpieczeń na życie	741
Ogólny rachunek zysków i strat	742
Zestawienie zmian w kapitale własnym	743
Rachunek przepływów pieniężnych.....	744
Dodatkowe informacje i objaśnienia.....	746
22. LITERATURA.....	747